

MAA ON SYNTINEN LAULU BALLADI 1964 ESIKOISTEOS

Mukka kirjoitti K. J. Gummerus Osakeyhtiöön:

Orajärvi 26.4.1963

Oheisena lähetän Teille romaani käsikirjoitukseni "Maa On Syntinen Laulu". Haluaisin kuulla, olisiko liikkeellänne mahdollisesti halua ottaa tätä teosta vähintään pääasiallisesti tällaisena kustannettavaksi ja julkaistavaksi. Pieniä korjauksia voin kyllä tehdä, jos sellainen nyt sitten tuleekaan aiheelliseksi. Tällä käsikirjoituksellani on hieman kiire – siksi toivon teidän mahdollisuuksienne mukaan lukevan sen nopeasti. Minun lienee parasta nyt heti ilmoittaa ikäni, 18-vuotta, koska arvelen, että jos kirjan julkaiseminen tulee kysymykseen, se ehkä olisi mainostuksen kannalta positiivinen puoli. Jään odottamaan pikaista vastaustanne.

Kunnioitavasti
Timo K. Mukka

PELLO – ORAJÄRVI
P.S.

Toivon, ettette kirjoitustani arvostellessanne tuijottaisi yksinomaan ikääni.

Yhteydenotto aloitti keskustelun ja romaanikäsikirjoituksen työstämisen Gummeruksen kanssa, josta tuli Mukan seuraavienkin teosten kustantaja, lukuun ottamatta kahta viimeistä. *Lumen pelko* ja *Kyyhky ja unikko* ilmestyivät WSOY:n kustantamina 1970.

Romaanin syntyvaiheet Hannu Rahikaisen tutkimuksen mukaan

Maa on syntinen laulu oli alun perin tarkoitettu elokuvakäsikirjoitukseksi, mutta kymmenen liuskan jälkeä Mukan tavoitteeksi tuli romaani. Kirjoittaminen kesti eri vaiheineen vuoden 1963 tammikuusta saman vuoden joulukuuhun. Tuona aikana syntyi viisi käsikirjoitusversiota.

1. käsikirjoitusversio tammi–helmikuussa

Siskonrannan kylän esikuvana on sotia edeltävä kylä Pellon Orajärvellä. Käsikirjoitus alkaa sumuiselta järveltä äijän ja Martan kalastuksen kuvauksella, päättyy Poudan seuroihin tilanteeseen, jossa Martta tunnustaa Kurki-Pertin lapsensa isäksi.

Mukka lähetti käsikirjoituksen Kansankulttuuri Oy:lle. Kustannussopimusta ei syntynyt, mutta Maija Savutie innosti jatkamaan ja antoi joitakin ohjeita.

2. käsikirjoitusversio maaliskuussa 1963

Romaanin nimeksi Mukka kirjoitti Maa on syntinen laulu ja tekijäksi Timo K. Mukkanono. Mukka jakoi teoksen kahteen osaan, joiden nimet ovat virrestä Oi Herra jos mä matkamies maan, sen toisesta säkeistöstä: "Sinua kaipaa sydämeni" ja "On yksin tästä sen ikävästä kyyneleeni".

Henkilöille on lisätty tapahtumia. Lopussa kuusi venettä lipuu järveltä rantaan päin tuoden isä-Juhanin ruumista. Naiset laulavat virren ensimmäisen säkeistön, mikä säilyi valmiiseen romaaniin saakka. Toinen versio päättyy yksityiselle järvelle, mistä kertomus on alkanutkin. Alkuun Mukka kirjoitti laulun "Voi rakkaani maa".

Mukka toimitti käsikirjoituksen Gummerukselle. Rauno Ekholm vastasi 18.6.1963 ja ehdotti laulajan laulujen pelkistämistä lyhyiksi, tyyliltään kirkaammiksi, ja realistisen tarinan puhdistamista yksinkertaiseksi kuvaukseksi, paa-tosta ja huohotusta karttaen.

3. käsikirjoitusversio kesä–heinäkuussa 1963

Mukka ryhtyi korjaamaan romaaniaan Ekholmin ohjeita noudatellen, mutta seksuaaliseen lataukseen hän ei aikunut puuttua. Laulajan laulut vähenivät ja pelkistyivät runoiksi proosajaksojen alkuun. Henkilöihin liittyvät tapahtumat täydentyivät, kesän tapahtumiin tuli mukaan heinänteko ja kärme-kohtaus.

Käsikirjoitus viipyi kustantajalla. Lokakuussa Mukka ilmoitti näkevänsä romaanin monet vajavuudet ja etenkin liialliset seksuaalikuvaukset. Teksti tuli välittömästi takaisin.

4. käsikirjoitusversio lokamarraskuussa 1963

Mukka muutti romaanin alkua. Alkurunon jälkeen hän kirjoitti maisemakuvausten ja kuvauksen siitä, miten tie johtaa länsirajalta Siskonrantaan.

Henkilöihin liittyviä tapahtumia on täydennetty. Mukka säilytti yhdyntäkohtaukset naturalistisina mutta lyhensi niitä. Kustantaja palautti käsikirjoituksen ehdottaen korjauksia repliikkien murreasuun, toistoon ja liialliseen naturalismiin.

5. käsikirjoitusversio joulukuussa 1963

Mukka korjasi sukupuolisuuteen liittyviä yksityiskohtia mutta säilytti mielikuvan sukupuolisesta kiihkosta. Siskonrantalasta puheen Mukka oli merkinnyt lähes foneettisen tarkasti noudatellen Orajärvellä puhuttua murretta. Korjausten jälkeen murre ei ollut enää paikkakuntasidonnainen vaan kuvasi yleisemmin puhetta Tornion murteen alueella. Mukka lisäsi romaanin nimen alle sanan Balladi.

Käsikirjoitus ei enää palannut kustantajalta. Toimittajat korjailivat sitä poistamalla muutaman sanan tai viivaamalla yli jonkin selittävän lauseen. Tekijäksi Mukka oli merkinnyt viimeiseenkin käsikirjoitukseensa Timo K. Mukkanono. Toimituksessa nojo-osa on vedetty yli. Timo K. Mukan esikoisromaani *Maa on syntinen laulu* oli valmis ja ilmestyi syksyllä 1964.